

Aswoensdag , 14 februari 2018

'Hoe machtig is uw naam op heel de aarde'. Niet in de hemel en bij de engelen. Nee, hier op aarde. Want wij kijken op en zien de sterren flonkeren aan de zwarte hemel, het witte licht van de maan, het goud van de zon. Gods luister, zijn licht, zijn sieraad, het werk van zijn vingers. We kijken om ons heen, en zien dieren en planten, de een verbazingwekkender dan de ander, wonderen van de natuur. En daarmee leven wij samen, hier op aarde. Het kruipend gedierte, het knagend gedierte, het zogend gedierte, al wat vliegt en zingt en rondzoemt in de lucht, wat nog leeft op een diepte van tienduizend meter in de zee. Verbazing en ontzag, ook begeestering maakt zich van ons meester. Geen mens zou dat in zijn meest bizarre fantasieën kunnen verzinnen. En toch bestaat het. Iets van God breekt daarin door voor wie ogen heeft om te zien en oren om te horen. En in het licht van die grootheid en macht van God, die tot ons doorbreekt in die wonderbaarlijke schepping, in het licht daarvan worden wij opeens heel klein. Wij beseffen: wat is de mens dat U aan hem denkt, waaraan hebben we het te danken dat U naar ons omziet? Ja, meer nog, U hebt hem bijna een god gemaakt, gekroond met glans en glorie. Alles aan zijn voeten gelegd.

Psalm 8 kun je op twee manieren lezen. Eenmaal zo dat de ene strofe uit de andere volgt. Wij beseffen van wat voor een schepping wij deel zijn. En dan worden we klein. En in die kleinheid voelen we: onbegrijpelijk dat God aan ons denkt, naar ons omziet. Maar nog onbegrijpelijker, helemaal onbegrijpelijk is dat God niet alleen aan ons denkt maar ons tot 'bijna god' maakt. 'Bijna god'. Zo'n God hebben wij: een God die iemand die te klein is om naar om te zien, tot 'bijna god' maakt. Zo gelezen is de psalm een lofprijzing van God.

Je kunt ook anders lezen. De eerste helft van de psalm is een vraag, de tweede helft het antwoord. "Zie ik uw schepping, wat is dan de mens dat U aan hem denkt, naar hem omziet, hem geschapen heeft"? En dan het antwoord: "Ik heb u geschapen en zie naar u om, om van u een 'bijna god' te maken. Iemand aan wie ik kan toevertrouwen het werk van mijn handen. Iemand die met zorg en liefde omgeeft de schapen en geiten, al het vee, de dieren in het veld, de vogels aan de hemel, de vissen in de zee". Dan verandert de lofprijzing van God in een opdracht aan ons mensen. Rentmeesterschap heet dat in de Bijbel. Goed beheer zeggen wij tegenwoordig. En zorgplicht. We hebben uit Gods hand een wereld ontvangen die wij moeten onderhouden en waarvoor wij moeten zorgen.

Aswoensdag. Een dag van rouw en droefheid. Tot 'bijna god' zijn wij gemaakt, het werk van Zijn handen aan ons toevertrouwd. Maar kijk wat wij er van gemaakt hebben. Een wereld die onleefbaar wordt, vervuild en verpest door ons mensen. Het gaat door merg en been. Wij dompelen ons in rouw.

Wij bezinnen ons en bedenken: wij zijn sterfelijk, gemaakt uit stof en as, deel van deze aarde waaruit wij genomen zijn. Wij zullen alleen overleven, alleen dan zal er toekomst voor ons zijn, als wij recht doen aan deze aarde en ons er in trouwe verbondenheid aan verplicht voelen. Wat eeuwig is, heeft geen aandacht nodig. Wat sterfelijk is en tot as vergaat, dat schreeuwt om onze zorg.

Als kind brachten wij in de vastentijd kleine offertjes. Dat was dan voor de kindertjes in Afrika. Veel is er niet veranderd. De Vastenactie heeft dit jaar als leuze "Even minderen voor een ander". Maar er staat meer op het spel. Eigenlijk staat alles op het spel. 'Bijna goden' moeten wij worden om de wereld te herstellen zoals God die heeft gewild. Trouw aan de opdracht waarmee God ons tot 'bijna goden' verhief, tot zonen en dochters van God zoals Jezus er een was, tot heil en zegen van wat genomen is uit stof en as, van de schapen en geiten, al het vee, de dieren in het veld, de vogels aan de hemel, de vissen in de zee, alle mensen op aarde.

Heer onze Heer, hoe machtig is uw naam op heel de aarde. Amen.